

Szerk. az olvasóhoz

Ki szerkeszti a folyóiratot? A szerkesztő? (Mellékvágány: egy szerkesztő vagy szerkesztők? Netán „szerkesztőbizottság”? Ifjúkori mesterem, Nagy Pál [*Magyar Műhely*] mondta-vallotta be nekem – Tihany határában vett fel autóstopposként – megismerkedésünk alkalmával: „A magyar irodalom legfontosabb folyóiratait egyszemélyükben *diktátorok* csinálták: mint Osvát és Kassák.” S akit én ismertem ez észrevétel igazolásul, Juhász Ferenc az *Új Írá*sával: „Az egyeztetések, véleményütköztetések, s eredményük, a kompromisszumok, csak a színtelenséghez, közepszerhez vezetnek.”)

Egye fene: szerkessze a szerkesztő, fűződjön az ő nevéhez. Ha képes – egóját is félretéve – médium-közvetítő lenni az igazi szerkesztő (Főnök), a korszaka diktátumai számára. Ha nyitottan hajlandó a saját kora – amiben éppúgy benne leledzik, mint nem-szerkesztő embertársai – kihívásait, kételyeit, atmoszféráját a folyóiratába sűríteni-csatornázni.

Ami nem mindig az a téma és diskurzus, ami a tömegmédiából árad, vagy amit megemlékezendő kerek évszámok írnak elő unott kötelességszerűen. Sőt...

Mi újat mondhat bármely kulturális fórum koronavírus-járvány idején? A szellemi szerveződés terepén (felületén), ami sui generis lényegének megfelelően próbál minél messzebbre rugaszkodni az egzisztencia földhözragadtságától. Amikor nem csak a túlélés, a denevér-sárkánykák oly végzetes lehelete egész világot beborító felhőjéből kikerülés a tét, hanem annak összes elszegényítő következményének az elviselése. Elsőül a bezártság elszenvedése, ami már egy éve tart – a közeli kiszabadulás reménye nélkül.

Merre sodor a kataklizma? Mit csináljon az ember (a folyóirat) benne? Hogy lehet alatta úgy alakoskodni, mintha a normális élet folytatható lenne?

Lehet, rossz vagy csak felületes ez a kérdés.

Azt kell kinyerni inkább belőle, hogy mit nyit meg ez a roppant repedés a mindennapi életünk rutinján? Mit lök fel a felszínre az idők gyomra a megemésztetlen múltból? Tükröt tartva, magyarázva: hogyan jutotunk idáig.

Az egyre kétségtelenebb, hogy a koronavírus-járványt igen sok szálon, csatornán – az ember okozta magának, ezért is szenved

(Folytatás a 50. oldalon)

TARTALOMJEGYZÉK TABLE OF CONTENTS

- 2 Györe Balázs versei
Balázs Györe: Poems
- 4 Krúdy Gyula: Beteg város (tárca)
Gyula Krúdy: Ill City (feuilleton)
- 5 Vári Attila: Macskapóráz (novella)
Attila Vári: Cat Leash (novella)
- 9 Kuroli László: Több olyan folt (családtörténet-tanulmány)
László Kuroli: More Such Blemishes (family history-study)
- 14 Kuroli László: Kicsi, magyar, szürke (publicisztika)
László Kuroli: Small, Hungarian, Gray (essay)
- 9 Kőbányai János: Pokorni Zoltán könnye (publicisztika)
János Kőbányai: The Tears of Zoltán Pokorni (essay)
- 31 Linda Pastan versei Vasas Tamás fordításában
Vasas Tamás: Beteggyéből írni a fényt, Linda Pastan portréja (esszé)
Linda Pastan's Poems. Translated by Tamás Vasas
Tamás Vasas: Writing the Light from One's Sickbed.
A Portrait of Linda Pastan (essay)
- 36 Haraszti György: A kárpát-medencei zsidóság annotált kronológiája
1918 és 1945 között (tanulmány)
György Haraszti: The Annotated Chronology of the Carpathian Basin
Between 1918 and 1945 (study)
- 46 Gergely Ágnes: A férfiak nősen születnek (próza)
Ágnes Gergely: Men Are Born Married (prose)
- 48 Emlékezés Kovács M. Mária (1953–2020) történészre és Randolph L. Braham Tanulmányok a holokausztról című könyvsorozatára
(Kőbányai János, Schmal Alexandra, Molnár Judit)
Remembering Historian Mária M. Kovács (1953–2020)
and Randolph L. Braham's *Holocaust Studies* series (János Kőbányai,
Alexandra Schmal, Judit Molnár)
- 50 Kovács M. Mária: Bethlen István a zsidókérdésről, a numerus claususról
és a zsidótörvényekről (tanulmány)
Mária M. Kovács: István Bethlen on the Jewish Question,
the Numerus Clausus, and the Jewish Laws." (study)
- 67 Bakó Endre: Egy bihari mártír poéta, Nagy András (tanulmány)
Endre Bakó: András Nagy, a Martyr Poet from Bihar (study)
- 72 Nagy András versei
András Nagy: Poems
- 84 Louise O. Vasvári: A katolikus zsidó Kardos Klára Auschwitz naplója
(esszé)
Louise O. Vasvári: The Auschwitz Diary of the Catholic Jew, Klára
Kardos (study)
- 89 Vári Attila: Ijesztő napunk. Emlékezés Erdély Lajosra (1929–2020)
Attila Vári: Our Scary Day. Remembering Lajos Erdélyi (1929–2020)
- 92 Cziegler István: Kain jele (tanulmány)
István Cziegler: The Sign of Cain (study)
- 100 Czifra György Péter: Tavasz (novella)
György Péter Czifra: Spring (novella)
- 110 Haklik Norbert: Olvasónapló
(Konrad György: Sétabot – Gyurkovics Tamás: Migrén –
Zoltán Gábor: Szép versek 1944)
Norbert Haklik: Reader's Diary (György Konrad: *Walking Stick* –
Tamás Gyurkovics: *Migraine* – Gábor Zoltán *Beautiful Verses* 1944)
- 117 Péntek Orsolya: Ismeretlen részletek
Könyvismertetés Egy vidéki zsidó asszony 1949-ben írt kézirat
deportálási naplójáról és Erdélyi Ágnes (Radnóti Miklós féltetvére)
összegyűjtött műveiről.
Orsolya Péntek: Unknown Details (Review of a provincial Jewish
woman's 1949 hand-written deportation diary, and on Ágnes Erdélyi's
collected works)
- 121 Huszár Ágnes: Párhuzamos családtörténetek
Könyvismertetések Zerkowicz Judit *Megtörtént. Minden szó igaz*
és dr. Alex Stenberg *Recipes from Auschwitz* című könyveiről
Ágnes Huszár: Parallel Family Histories (Review of Judit Zerkowicz's
It Happened, Every Word Is True, and Dr. Alex Stenberg's
Recipes from Auschwitz)
- 127 Figyelő
The Observer